

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 2P/59/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619204686
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Klukoš
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2020:6619204686.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudcom JUDr. Branislavom Klukošom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: J. G., nar. XX.XX.XXXX a L. G., nar. XX.XX.XXXX, t. č. obidve deti umiestnené v Detskom centre Slovensko so sídlom K. Sidora 134, Ružomberok, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, deti rodičov: matka R. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX a otec J. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, na vyslovenie osvojiteľnosti, pozbavenie rodičovských práv a povinností a o určenie poručníka maloletým deťom, takto

rozhodol:

Súd určuje, že maloleté deti J. G., nar. XX.XX.XXXX a L. G., nar. XX.XX.XXXX sú osvojiteľné.

Súd pozbavuje rodičov maloletých detí J. G.a, nar. XX.XX.XXXX a R. G.ovú, nar. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom X. XX rodičovských práv a povinností v celom rozsahu.

Súd maloletým deťom Antónii G.ovej, nar. XX.XX.XXXX a L.ovi G.ovi, nar. XX.XX.XXXX ustanovuje poručníka obec Ábelová, ktorá bude dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá je poskytovaná maloletým deťom zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným pôvodne Okresnému súdu Lučenec dňa 17.10.2019 sa navrhovateľ domáhal, aby súd určil, že maloleté deti J. a L. G. sú osvojiteľné, ďalej, aby rodičov maloletých detí pozbavil rodičovských práv a povinností a deťom ustanovil poručníka obec Ábelová, ktorý bude oprávnený a povinný maloleté deti zastupovať a dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa deťom poskytuje.

2. Návrh po skutkovej stránke odôvodnil tým, že Okresný súd Lučenec rozsudkom sp. zn. 2P/35/2017 zo dňa 24.10.2017 nariadil nad maloletými deťmi výchovné opatrenie, na základe ktorého boli maloleté deti v krízovom stredisku OZ „Za dôstojný život“ so sídlom Vajanského 71, Lučenec. Úrad práce v spolupráci krízového strediska, obce Ábelová a rodičov pracoval na návrate maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. Sanácia rodinného prostredia bola neúspešná z dôvodu neplnenia úloh plánu sociálnej práce zo strany rodičov. Z uvedeného dôvodu bola rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 5P/58/2018 zo dňa 29.06.2018 nad výchovou maloletých detí nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Detskom centre Slovensko, so sídlom K. Sidora 134 v Ružomberku. Matka R. G. má v osobnej starostlivosti maloleté deti N., nar. XX.XX.XXXX a V., nar. XX.XX.XXXX. V spoločnej domácnosti žije s rodičmi otca maloletých detí V. a J. G.. Rodina obýva časť prízemného rodinného domu, ktorý je v osobnom vlastníctve pána J. G.. Obytná časť pozostáva z dvoch miestností bez vody, kúpeľne a

toalety. Jednu miestnosť používa matka s maloletými deťmi N. a V.. Miestnosť je zariadená starým kusovým nábytkom, dve postele, jedna skriňa, kachle a stôl so stoličkami. Druhú miestnosť používajú starí rodičia maloletých detí. Uvedená miestnosť je tiež zariadená starším kusovým nábytkom, tri postele, obývacia skriňová zostava, stôl, kachle na vykurovanie a varenie. Do domu je od marca 2018 zavedená elektrina. Vykurovanie domácnosti majú zabezpečené na pevné palivo. Hygiena v domácnosti bola v čase výkonu sociálneho zisťovania primeraná k podmienkam v akých rodina žije. Stará matka V. G. má rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 9P/13/2017 zo dňa 14.03.2017 zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti maloletého J. G., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je tiež dieťaťom rodičov J. a R. G.. Matka je nezamestnaná, od úradu práce poberá prídavky na dve maloleté deti v sume 48,68 € a dávku v hmotnej núdzi v sume 65,60 €. Iný príjem nemá. Finančne jej vypomáhajú svokrovcí. Otec maloletých detí J. G. žije v tom istom dvore s družkou V. Q. a spoločným maloletým synom T. Q., nar. XX.XX.XXXX. Maloleté deti pochádzajúce z manželstva pani Q. M., A., L., A. a J. Q. sú na základe nariadenej ústavnej starostlivosti umiestnené v Centre pre deti a rodiny Nová Baňa. Rodina obýva jednu miestnosť s osobitným vchodom, ktorý je zariadený najnutnejším nábytkom. V domácnosti matky sú úradom vykonávané pravidelné sociálne zisťovania z dôvodu, že nad maloletými deťmi N. a V. je právoplatným rozsudkom Okresného súdu Lučenec nariadený dohľad. Nakoľko rodičia od umiestnenia maloletých detí v ústavnej starostlivosti o maloleté deti neprejavujú opravdivý záujem, úrad práce zaslal spisovú dokumentáciu maloletých detí Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica so žiadosťou o sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti formou pestúnskej starostlivosti. Maloleté deti boli do prehľadu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť zapísané dňa 04.02.2019. Doposiaľ sa im nepodarilo sprostredkovať vhodnú náhradnú rodinu. Dňa 02.10.2019 vykonal úrad práce návštevu maloletých detí v Detskom centre v Ružomberku a zistil, že rodičia o maloleté deti neprejavujú žiadny záujem a na ich výživu neprispievajú. Maloleté deti sú vychovávané v profesionálnej náhradnej rodine, kde prosperujú veľmi dobre. Ich zdravotný stav je vyhovujúci. Maloletá J. od marca 2019 navštevuje materskú školu, na režim si ťažko zvyká. S maloletým L. om psycholožka zariadenia robila testy zrelosti so slabými výsledkami. Zaostalosť je spôsobená zanedbávaním zo strany rodičov. Profesionálna matka sa im veľa venuje. Zo správy Detského centra Slovensko zo dňa 03.10.2019 vyplýva, že o maloleté deti od umiestnenia biologickí rodičia ani širšia rodina neprejavuje záujem a rodičia si neplnia svoju vyživovaciu povinnosť.

3. Okresný súd Lučenec uznesením sp. zn. 10P/56/2019-17 zo dňa 21.10.2019 ustanovil maloletým deťom na zastupovanie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec za kolízneho opatrovníka pre maloleté deti. Okresný súd Lučenec uznesením sp. zn. 10P/56/2019-19 zo dňa 21.10.2019 preniesol svoju príslušnosť na Okresný súd Ružomberok. Okresný súd Ružomberok uznesením sp. zn. 2P/59/2019-40 zo dňa 09.01.2020 odvolal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec z funkcie kolízneho opatrovníka pre maloleté deti a ustanovil deťom kolízneho opatrovníka, a to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok vzhľadom ku skutočnosti, že maloleté deti sa nachádzajú v obvode tunajšieho súdu.

4. Rodičia maloletých detí sa k podanému návrhu nevyjadrili.

5. Na pojednávaní konanom dňa 21.01.2020 súd konal a rozhodol v neprítomnosti rodičov maloletých detí, ktorí mali doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané, matka maloletých detí požiadala o ospravedlnenie svojej neúčasti z dôvodu, že sa nemohla dostaviť na pojednávanie z finančných dôvodov cestou obce Ábelová, pričom otec svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil a ani nepožiadal o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu.

6. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka na pojednávaní navrhla návrhu v celom rozsahu vyhovieť, nakoľko v danej veci sú splnené všetky zákonné podmienky na to, aby súd návrhu vyhovel.

7. V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s pripojenými spismi Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 2P/35/2017 a 5C/58/2019, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

Z predložených rodných listov vyplýva, že maloletá J. G., nar. XX.XX.XXXX a maloletý L. G., nar. XX.XX.XXXX sú deťmi J. G., nar. XX.XX.XXXX a R. G.ovej, nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 2P/35/2017 bolo nariadené výchovné opatrenie a maloleté deti J. a L. boli umiestnení do krízového strediska OZ „Za dôstojný život“ so sídlom v Lučenci najdlhšie na 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, pričom rodičom maloletých detí bolo nariadené výchovné opatrenie, a

to povinnosť spolupráce so zariadením a s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí obcou aj štátnym subjektom. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 06.11.2017. D. Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 5P/58/2018-33 zo dňa 29.06.2018 bola nad maloletými deťmi nariadená ústavná starostlivosť a deti boli umiestnené do Detského centra Slovensko so sídlom K. Sidora 134, Ružomberok, rodičia maloletých detí boli zaviazaní prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na každé dieťa, predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 06.07.2018. Maloleté deti sú toho času umiestnené v Detskom centre Slovensko so sídlom K. Sidora 134, Ružomberok. Zo správy Detského centra Slovensko zo dňa 17.01.2020 vyplynulo, že maloleté deti sú v ich zariadení umiestnené od augusta 2018, pričom po príchode do zariadenia boli umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine v Likavke. Na rodinu sa adaptovali bez výraznejších problémov. Od umiestnenia do zariadenia neprejavuje biologická rodina o nich žiadny záujem, ani širšia rodina, pričom si rodičia neplnia ani vyživovaciu povinnosť. Pokiaľ sa týka maloletej J. profesionálna náhradná matka ju hodnotí ako milé a živé dievča bez výrazných výchovných problémov. Vyžaduje si zvýšenú pozornosť dospelaj osoby, má rada záujem a pozornosť dospelaj osoby. Rada sa učí novým veciam. Psychomotorický vývin u maloletej J. naďalej zaostáva vo všetkých oblastiach. Zvláda bežné sebaobslužné činnosti, pričom naďalej zaostáva v oblasti rozprávania. Od marca 2019 navštevuje materskú škôlku, na kolektív rovesníkov sa veľmi dobre adaptovala, rešpektuje autoritu učiteľa. Počas letných prázdnin absolvovala spolu s bratom a profesionálnou náhradnou rodinou viacero výletov a dovolení. Zdravotný stav maloletej J. je dlhodobo dobrý, nebýva často chorá. Maloletý L. podobne ako maloletá J. sa tiež adaptoval bez výraznejších problémov na nové prostredie, obidvaja súrodenci majú k sebe vytvorené pozitívne citové väzby. Niekedy je však v ich správaní merateľná vzájomná žiarlivosť. Obidvaja si vyžadujú pozornosť a záujem dospelaj osoby. Profesionálni náhradní rodičia hodnotia L. a ako dobré dieťa, zvládnuteľné bežnými výchovnými metódami. L. zaostáva naďalej vo všetkých oblastiach psychomotorického vývinu, naďalej je plne plienkovaný. Reč naďalej zaostáva, používa jednoduché vety, opakuje slová. Zdravotný stav maloletého L. a je dobrý. Obec Ábelová elektronickým podaním doručeným Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok dňa 14.01.2020 vyslovila súhlas s ustanovením za poručníka maloletým deťom.

8. Podľa § 137 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

9. Podľa § 137 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, môže začať konanie aj bez návrhu, ak sa už nezačalo skôr na návrh.

10. Podľa § 138 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

11. Podľa § 138 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi, ak sú pozbavení rodičovských práv a povinností, ak sú pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak nie sú schopní posúdiť dôsledky osvojenia. V týchto prípadoch je účastníkom poručník.

12. Podľa § 138 ods. 4 Civilného mimosporového poriadku rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi ani vtedy, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

13. Podľa § 139 Civilného mimosporového poriadku súd v konaní môže vyslúchnuť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

14. Podľa § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevyňaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

15. Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

16. Osvojiteľnosť dieťaťa znamená, že dieťa je právne voľné na osvojenie a zásadne tu nie sú žiadne hmotnoprávne a procesnoprávne prekážky na rozhodnutie súdu o osvojenie takéhoto dieťaťa. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia. To znamená, že súd už v konaní o osvojiteľnosti hodnotí nielen splnenie podmienok na vyslovenie osvojiteľnosti na strane rodičov dieťaťa (právna voľnosť) ale posudzuje aj otázky na strane dieťaťa. Skúmaním osvojiteľnosti na strane dieťaťa sa vylučuje akákoľvek pochybnosť o tom, či budúce možné osvojenie bude plniť svoj účel.

17. V predmetnom konaní na základe vykonaného dokazovania súd dospel k jednoznačnému záveru, že vyslovenie osvojiteľnosti maloletej J. Govej, nar. XX.XX.XXXX a L.a G., nar. XX.XX.XXXX je predovšetkým v ich vlastnom záujme, a to z dôvodu, že sa jedná o maloleté deti v útlom veku, ktorých zdravotný stav a ani iné skutočnosti nebránia tomu, aby mohli byť v budúcnosti osvojené. V konaní bolo preukázané, či už z pripojených spisov Okresného súdu Lučenec alebo zo správy Detského centra Slovensko, že rodičia maloletých detí neprejavujú o deti od doby ich umiestnenia do centra skutočný záujem. Naopak už v minulosti bolo rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 2P/35/2015 uložené výchovné opatrenie, pričom ani po absolvovaní výchovného opatrenia sa situácia v rodine nezlepšila a sanácia rodinného prostredia nebola možná. S poukazom na uvedenú skutočnosť bola preto rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 5P/58/2018-33 zo dňa 29.06.2018 nariadená nad maloletými deťmi ústavná starostlivosť vykonávaná v Detskom centre Slovensko so sídlom K. Sidora 134 v Ružomberku. Maloleté deti boli umiestnené v centre od augusta 2018 a od tejto doby rodičia o nich neprejavili žiadny záujem, pričom si neplnia ani vyživovaciu povinnosť. Rodičia maloletých detí sa nezúčastnili ani nariadeného pojednávania, čo tak isto svedčí o ich nezájme o maloleté deti. Aj keď matka svoju účasť na pojednávaní ospravedlnila nedostatkom finančných prostriedkov, otec maloletých detí sa pojednávania vôbec nezúčastnil a svoju neúčasť žiadnym dôvodom neospravedlnil. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a určil, že maloleté deti sú osvojiteľné.

18. Súd zároveň pozbavil rodičov maloletých detí rodičovských práv a povinností v celom rozsahu, nakoľko v konaní bolo preukázané, že rodičia zanedbávali maloleté deti aj napriek predchádzajúcemu uloženému výchovnému opatreniu, tieto rodičovské práva zámerným spôsobom zanedbávali. Vzhľadom na tieto skutočnosti preto súd obidvoch rodičov pozbavil výkonu rodičovských práv.

19. S poukazom ku skutočnosti, že bolo rozhodnuté o pozbavení rodičovských práv a povinností, súd ustanovil maloletým deťom poručníka, a to obec Ábelová, ktorá vyjadрила s ustanovením za opatrovníka súhlas, pričom súd určil rozsah opatrovníckych a poručníckych práv a povinností, t.j. poručník bude dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti o maloleté deti, zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok. Obec Ábelová bola maloletým deťom ustanovená za poručníka z toho dôvodu, že v tejto obci majú rodičia maloletých detí trvalý pobyt a rovnako trvalý pobyt mali naposledy v tejto obci aj maloleté deti.

20. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, pričom z vykonaného dokazovania súd nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by bolo priznanie nároku na náhradu trov konania niektorému z účastníkov konania v zmysle § 55 Civilného mimosporového poriadku spravodlivé.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Ružomberok písomne v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na uskutočnenie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov; ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí - rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia.